

CIRKUSZI AKROBATIKA

Alaputatási és szakmódszertani periodika

Külföld

(♀+) *Mi volt a jó?* Minden, az utazás, amit láttam életemben, minden. Én nagyon meg vagyok elégedve, vagy nem vagyok egy nagyigényű, lehet hogy azért. Én nagyon meg voltam az én életemmel elégedve. Nem tudok visszaemlékezni arra, hogy olyan borzasztó rossz volt. Lehet, hogy rossz volt, de valahogy. A szépekre, arra igen, vissza tudok emlékezni. *Na meséj egy szépet!* Minden, az utazás, a szórakozás, az előadások, a taps, minden szép volt nekem. Nem, én azt hiszem, egy hiba van az emberekben, hogy komplikálják az életet. Én nem. '55 óta utazom külföldre.

(♂) G. bácsit kipróbálták, megnézték, megtetszett nekik, és a harmadik polgárit félbehagyva, körülbelül egy hónap, az útlevél elintézése után utazott is utánuk Németországba. Nem a veszélyesség vonzotta őt, hanem az utazás, hogy a vonattal mehessen, amit ott a környékükön annyiszor elnézett. Ezek németek voltak, bár a P. az franciás hangzású név, valami hídfélét jelent, egy négyéves tanoncszerződést kötöttek, később már fizetést is kapott, de nem túl sokat a teljes ellátás mellett. 19 éves koráig dolgozott a legjobb helyeken ezzel a számmal. 1931 elején kezdett a Hagenbecknél, ez rövid volt, valamikor az 1930-as évek közepén a svájci Knie-nél, de szerették volna, ha ott tovább maradnak, de nekik Svédországba már le volt kötve a nyári szezon.

(♀) *Mikor kezdtetek külföldre utazni?* Először '54 márciusában voltam az Aeros cirkusznál Lipcsében. A golyóval. *A golyó mindjárt perzsszel ment nektek?* Nem, a perzset '59-ben gyúrtuk be, Lengyelországban voltunk, lengyel cirkusznál szerződésben, és ott gyúrtuk be szezon közben a perzset a golyóval, és utána már végig csináltuk

(♀) *A szülők kint vannak Amerikában?* Igen, ugyanúgy dolgoznak. *Mikor legutoljára tudtam róluk, akkor a Kanári szigetekre mentek.* Velük voltunk Bulgáriában azon a bizonyos turnén.

(♀) Dániában 1961-ben egy szezont csináltunk végig egy olyan 4 m²-es kocsiban, nagyon keskeny ágyban aludtunk alul anyuval lábtól. Apu aludt fent az emeleten, bútorot ott is apu fabrikált össze. Anyu arckifejezésére emlékszem, mikor először szemrevételezték a kocsit, nekem nem volt semmi problémám vele.

(♀) A legnagyobb a Krone cirkusz, amely a legtöbb személyzettel, a legtöbb kocsival utazik, amely a legdrágább. Azután a Barum cirkusz, amely sokkal kisebb, mint ő. Nagy személyzet, de már nem adják azt a minőséget, mint a Krone. Aztán egy lépés lejjebb, nagy lépés. Sarrasani nagy lépcső lejjebb. Stross nevezetű csinálta, nevét a drezdai Sarrasani Strassérol kapta, Háború után Fritz Mey üzletember kezdte Sarrasani néven. Fritz Mey-Sarrasani, a mostani felesége adoptáltatta magát a Dél-Amerikában élő egyik Stosch-sal, így lett Hedvig Stosch-Brandt és most Stosch-Mey-Sarrasani a neve. Az ő fiuk André vezeti ma a cirkuszt. Mey már 80 éves volt, mikor elvette Hedviget. Nagyon jóképű fiú lett André. Utánuk, mit mondjak, jön, a Renz cirkusz.

(♂+) 1954-ben voltam Albániában először külföldön, Nánásiékkal egy esztrád műsorban. 1955 NDK, A T. csoport 1963 óta van. Kínában, a SZU-ban már csináltuk. *Meséj az életedről!* A cirkusz az élet. A család meg a szám. A cirkusz volt a fontos. Csináltunk egy számot, próbáltuk, csináltuk. Nem tudok mást mondani. Nagyon sok szép volt. A vietnami turné, amíg élek meg fog maradni bennem. '63-ban. Olyan emberek voltak. *Emlékszel, nagyok előre, kicsik hátra?* Ja igen. Ho Si Minhnél készült fénykép. Ahogy bántak velünk. Kedvesek voltak. Szabadtéri előadás volt, tízkor kezdődött. De a környékből már reggel 6-kor hoztak embereket. Leültették egy sorba őket. El nem mozdultak volna, ott ültek óráig, közben el kezdett szemerkélni az eső. Szabadtéri színpad volt esőben. B. azt

mondta, nem tudja megállni, hogy ezeknek az embereknek ne mutasson valamit, perzzsel léptek fel. Mindenki csinálta az eső ellenére a számát. Ők meg a legjobbat adták, amit lehetett. Amerika is, Svédország is szép volt, Puerto Ricóban. Itthon is.

(♂+) A trióval 52-ben kezdtünk. '69-től hosszú ideig. Voltam Isztambulban '59-ben. Cirkus Bushnál voltam Németországban. Balogh Edina Berlinben táncolt én meg a Bushnál voltam. Németországban utaztunk varietékkal, Bulgáriában éreztem nagyon jól magam. Pedig négy előadás is volt egy nap. Teljes emberek voltak, jó artisták. Háromszor is voltam Bulgáriában. Kétszer a Harzán volt az igazgató. Háromszor voltunk Ausztriában, voltunk Törökországban, Lengyelországban. Ausztriában a Moulin Rouge-ban léptünk fel. Sz. nagyon tetszett a górénak. A páholyról ugrott le. Mindegy volt, hogy honnan kell elkapni azt a testet, ugyanolyan, mint a cirkuszban. A öltöztető mindig ott volt, ha elszakadt egy melltartó. Ugrik le, hát szétpattan. Nagyon szép mellei voltak É-nek. Még a zenéből sem estünk ki. Jött a góré, nagyon szép mellei vannak, meg kellene ismételni. Mondtam, hogyne! Jön egy magyar delegáció és megy vissza a jelentés, hogy meztelen produkcióval léptünk föl. Leningrádban voltunk két-hónapig. Az utolsó napon is sorban álltak jegyért.

(♂+) *Később hogy alakult a pályafutása?* Ha elmentem Ceglédre fellépni, legközelebb két-három év múlva mehettem csak vissza. Bezzeg egy énekes mindig mehetett, mert ugye mindig mást adott elő. Éreztem: szűk ez az ország. Ekkor egy német menedzser megkeresett, és azt kérdezte tőlem, meg tudnám-e három hónap alatt tanulni a műsoromat németül. És megtanított erre: „Hölgyeim és uraim, én gyengén tudom az önök nyelvét, de arra kérem meg önöket, hogy velem lassan és tagoltan beszéljenek, és ha mégsem érteném meg önöket, akkor szíves elnézésüket kérem”. Ez olyan kedves kis belépő volt, hogy ebbe úgy „beleharapott” a közönség... Mikor kimentem Németországba 3 hónap után már Mercedeszem volt. Közben rengeteg szerződéselem volt itthon és külföldön is és nagyon jól megfizettek.

(♂+) '57-ben én vittem az Európa Cirkuszt. '58 is Európa Cirkusz. '59 Romániában, mint Kamara Varieté, utána Lipcsében az Aeros cirkusszal, utána a Friedrichstadt Palastban. '60 Télen Prágában a Drahanovszkiban, Brnóban és Karlovy Varyban, nyáron hazahívtak Törökbe. '61 Benneweis. Volt Angliába egy nagyon jó TV felvételünk, de haza kellett jönnünk, menjünk Spanyolba, Portugália. És volt szerződés az Arnardohoz a következő évre. Nem engedtek ki, '62-ben meg kellett menteni a vállalatot, itthon cirkuszt vinni. '63-ban Vietnam, Kína, Szovjetunió meg Mongólia. Először Krasznodarszkban kezdtük. Groznij, Orzenikidzébe mentünk, onnan sátor, mentünk Zsaporozecbe, Lvovba, és ott fejeztük. Először volt chapiteau, utána kőcirkuszok. '64-ben mentünk Bulgáriába. '65 Görögország és Románia, '66-ban hónapig voltunk a lengyel cirkusznál erősítésként. télen mentünk Svájcba és Madridba. Badajozban karácsonyoztunk. '67. Izrael és Jugoszlávia. Amikor kitört a háború Izraelben, B-ék megcsinálták nekünk Jugoszláviát. Nem Szabadkán kezdtünk, a Tisza mellett egy kis helyen. Magyar falu volt. '68 NDK szezón. Lakókocsival mindennel. Lakáspénzt adtak, szállodapénzt.

(♂) Először külföldön? 1955-ben nem engedtek ki Lipcsébe, mert megbízhatatlan voltam. Az Aeros társulatba így nem kerültem bele. 56-ban viszont kiengedett a MACIVA Franciaországba. Ezt add össze! 1956-ban márciusban ugyanez a társulat zöme Franciaországban volt, Párizsban ősszel dolgoztunk októberben, voltunk 6 hét, Marseille két hét, Spanyolország két hét, utána egy hónap Belgium., ott kaptunk egy szerződést az '57-es szezónra Angliába. Onnan én hazajöttem, a többiek ott maradtak. Csak egy szám volt.

(♂) Ma nincs meg ez a színvonal. Lehetett utazni. Ez a mi nagy szerencsénk. Nekünk magyaroknak lehetett, a magyar állam támogatta, mert a magyar cirkusz és varieté komoly – persze mi az, hogy komoly, manapság nem mondanánk erre – pénzt hozott a magyar államnak. Mert mi napidíjat kaptunk. Volt olyan hét, hogy mi ketten 1750 dollárt kaptunk és ebből körülbelül 290 dollárt

tarthattunk meg. Ezért mi kaptuk a fizetésünket és mivel két számunk volt, még a fizetés 50 százalékát. Ez így visszszámolva, sok magyar artista dolgozott külföldön, ha nem is akkora gázsiért, mint mi, de mondjuk az amerikai Ringling cirkusznál dolgozott ötven magyar artista, ettől az ötven artistától hetente 50000 dollár hazajött. Amit a Magyar Cirkusz és Varieté Vállalat felárral tudott forintért eladni.

(♂+) Nemzetközi ügyek és műsorok, artista iskolával való kapcsolat, műsor készítése. Magyar artisták nemzetközi eladása külföldre. Volt év, hogy hat komplett magyar társulat dolgozott külföldön. SZU, jugo, román, izrael, japán, Buenos Aires, Rio.

(♀) *Mikor voltak anyukádék először külföldön?* '55 Németország. Utána nem volt semmi. Kezdődtek a magyar cirkuszok. Sátorban laktunk, nem voltak még lakókocsik. Teherautón utaztunk. Aztán lettek lakókocsik. '65 SZU, Bulgária, Japánban, Csehszlovákiában '64, '67 Izrael. Kitört a háború, onnan Jugo. '63 Görög, '68 német, '64-ben román, '63-ban Franciaországban voltak. Sokat mentünk Jugoba.

(♀) Mi volt a pályádon a legszebb? Az egész. A legjobb Amerikában volt, ott muszáj volt mindent csinálni., a Kötélszámot, a specet a finálét, amíg lovak nem voltak, az elefántszámban is benne voltam. Tetszett, hogy öt-hatszor benn vagyok a közönségnek a manézsban. Tetszett még Görögország. Sok minden tetszett.

(♂+) Nyugaton először '62-ben voltam, Norvégiában. '75-től indultam meg tulajdonképpen. Akkor a vállalattal Bulgária, Szovjetunió, Csehszlovákia, itthon Vízcirkusz, ilyenek voltak. *És nyugatra mikor szabadultatok ki?* Hát nem. Hazudok, még mikor a vállalathoz kerültem, azt még, azt hiszem, impresszáva csináltam, Nyugat-Pakisztánban. *Offeráltál.* Offeráltam, és ha kaptam szerződést, és nem vágták agyon a vállalatnál, akkor elmentem. *És mért nem maradtál kint?* Hát mért nem maradtam kint. Sok millió ember nem akar kint maradni. Szerettem itthon élni. Hát most már utólag – bár kint maradtam volna! Másképp alakult volna a sorsom. De mindig honvágyam volt. Én elmentem Kecskemétre, már honvágyam volt.

(♀) A körülményeink az USA-ban: egy elválasztó fal nélküli dupla hálókocsiban laktunk. Az egyik oldalon a felső emeletes ágyat apu kiszerezte, csinált egy dikót, amit zsanírral éjszakára odaillesztettünk az alsó ágy mellé, napközben pedig felment az emeletre. A szemben falra vásároltuk a kredencet, egy frizsidert, amin a rezsó volt, középen akasztós szekrény, a tetején tévé, csinált még asztalt is, 3 összecsukható szék.

megjelenik minden negyedévben